

СІЧЕНЬ 1975 JANUARY

ГОДАК

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

ЦІНА — \$6.00

Є це збірна праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи:

- Гурткова система — правильне ведення частин УПО
- Зв'язкові вишколюють гурткових
- Планування праці гуртка і куреня
- Пластові ігри — опис 160 різних ігор
- Мандрівництво — практичні поради
- Табірництво — практичні поради

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО” можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”

PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці “МОЛОДЕ ЖИТТЯ”

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації “Юнака”:

“Yunak” — Magazine,
2445 A Bloor St. W.,
Toronto 21, Ont., Canada.

- Пoviщi цiни важкi при закупi у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТНИКИ “ЮНАКА”, “ГОТУЙСЬ” і “ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ” в КАНАДІ!

У зв'язку з тим, що в Канаді пошта переходить на систему т. зв. “зіпів”, просимо надіслати Пластовому Видавництву якнайшвидше адреси з Вашими “зіпами”.

Пластові журнали, що користуються у висилці другою класою, повинні перейти негайно на нову систему, бо коли б не змогли завести цієї зміни своєчасно, можемо втратити привілей другої класи. Крім того, Адміністрація потребує часу, щоб змінити всі адреси.

Адміністрація

ПОВІДОМЛЕННЯ

МУСИМО ПІДВИЩИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

Повідомляємо усіх наших передплатників, що з огляду на подорожіння паперу, друку ми приневолені підвищити і ціну передплати “Юнака”.

Починаючи від 1 травня ц. р. передплата журналу на 1 рік коштуватиме дол. 9.00 для Канади і США, для Австралії A\$5.50, Англії 2.00 фунти

Проте для тих, які вплатили чи вплатять передплату перед 1 травня 1974 р., вона буде до кінця цього року тільки \$7.50

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ

та

- приймає ОЩАДНОСТІ.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- Урядові години:
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

Річна передплата: США і Канада — \$9.00; Австралія — 5.50 австр. дол; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків Велика Британія — 2.00 фунти; Італія — 2,000 лірів; Німеччина — 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 90 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

СІЧЕНЬ Ч. 1 (137) РІК XIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число, 0044-1384

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Влизнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
гетм. вірл. Ксеня Одежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямними та вимогами
юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

1 Звернення Головної Пластової Булави	ГПБ
2 Дорогі Друзі — лист Нач. Пластуна	Юрій Старосольський
Пластунська коляда	Володимирко
Коляда	І. Калинець
4 Гутірка з Юніми Друзями	Подруга Гребля
Гостинець	Валентин Мороз
5 Сімнадцятого року	Б. Кравців
Різдвяна ніч	Л. К.
6 Мистецтво — Джеймс Левицький	О. Бережницький
"Щедрик, щедрик" у творчості М. Бутовича	**
7 Не лише колядуємо, але й віншуємо	Г. Бродович
8 З колядою	Л. Ю.
9 Ялинка	Б. Лепкий
10 Молоде перо: Коханому	Л. Шептур
Річка життя	Л. Гавур
Іде дощ	М. Левицька
11 Різне та цікаве: Танець молекул	А. Росс
12 Д-р Ярослав Гординський вітає астронавтів	**
Новорічне	Г. Коваль
13 Пластункам на вушко:	
Гриби-мухомори	І. Кардаш-Лагодинська
14 Пластун не п'є, але подивитися може	Розбанич
16 Що читати?	О. Кузьмович
В ім'я традиції	І. Савицька
18 Серед книжок	М. Горбач
19 Вислід літературного конкурсу молодого
пера ОПЛДМ	
Цікаве про каву	Роман Юзенів
Таборова дрібничка	К. О.
20 Цьвір (сміховинка)	Б. Коваль
21 Хроніка	
26 Для розваги: Прибираємо ялинку	
27-28 Список датків на пресфонд, Посмертні згадки	

● На обкладинці:

Святкова збірка Пластової Станиці Нью-Йорк під час "зустрічі"
членства Пласту з "Україною" у Свят-Вечір 1974 року.

● Ілюстратори цього числа: Дарія Даревич, Мирон Левицький, Ігор Микитин, Ніна Мудрик-Мриц, Володимир Пилишенко, Павло Чарський, Марія Шкурка, Роман Юзенів.

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ

“Коли зустрінемося біля запаленої свічечки у пластовому гурті — хай мир та радість запанують серед нас.

Коли згадаємо всіх тих, що не можуть бути в цю хвилину з нами, коли думки наші помандрують туди, де сяє під цю пору перша вечірня зірка — хай серця наші огорне віра в чудо Різдвяної Ночі.

Коли поглянемо на обличчя наших пластових друзів, що в цій святочній хвилині стоятимуть навколо нас — хай покинуть нас злободенні проблеми та думки, а бажання добра для всіх знаних і незнаних членів великої пластової родини хай буде впливом справжнього розуміння пластової дружби!”

Дорогі Подруги й Друзі!

Минулого року в той самий час ми зверталися до Вас з дорученням відновити та продовжити започаткований в 1950 році пластовий звичай символічної Святвечірньої Зустрічі при запаленій свічечці, гуртом або поодиноким, але в один час, коли в Україні сходить 6-го січня перша зірка.

НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ — ПЛ. СЕН ЮРІСВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ,
ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ РАДІ, ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ,
КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ РАДАМ І КРАЙОВИМ СТАРШИНАМ,
СТАНИЧНИМ ПРОВОДАМ, ПРОВОДАМ ПЛАСТПРИЯТУ
ТА УСІМ ПЛАСТУНКАМ І ПЛАСТУНАМ У СВІТІ,
а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам і Передплатникам
«Юнака»

з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ
усього добра, — густої і сильної віри, щоб тримала Ваші серця
в ясному горінні, у готовості служити Богові й Батьківщині
найсердезніше бажає

РЕДАКЦІЯ та АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

Ми певні, що всі Крайові Пластові Старшини передали це доручення до своїх частин та його виконали якнайкраще.

Тож продовжуючи цей наш традиційний звичай, ми цього року знов “зустрінемося” всі в той самий час. У дні 6-го січня будемо думками й бажаннями з родиною, пластовими друзями, з близькими й далекими — а також з тими далекими, що не мають радісних Свят та веселої коляди, а проведуть ці святкові дні відірвані від найближчих: самотні, важко хворі або ув'язнені.

І саме з думками про тих далеких, яким ми, живучи у затишку та добробуті, не в силі облегшити долі та їхніх моральних і фізичних страждань — зробімо у час Різдва справжнє пластове добре діло:

Заколядуймо цього року не лишень на збіркові листи, не лишень для придбання грошей, але також принаймні раз безкорисно, зі щирим серцем для самотніх, хворих чи стареньких українців у місцевості, де живемо. Хай їхня радість, що пластунки про них не забули, їхній усміх і вдячність будуть найкращою винагородою та найкращим дарунком для кожного пластунки й пластунки!

С К О Б !

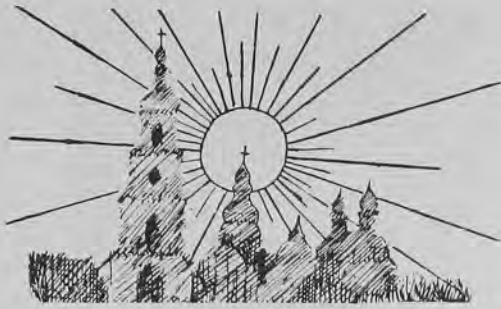
ХРИСТОС РОДИВСЯ!

За Головну Пластову Булаву:

пл. сен. Роман Рогожа
голова

пл. сен. Ірина Чайківська
секретар

пл. сен. Ольга Кузьмович
кер. виховної діяльності

Богдан Кравців

СІМНАДЦЯТОГО РОКУ

I

І знов весна... Вже нарік двадцять літ
Минеться з гасу, як весняним шумом,
Невтишним гулом у серця хлоп'ягі
І в вікна шкільних заль в Народнім Домі
Прорвався так негадано, неждано
Світ березня сімнадцятого року.

Щось коїлось, творилося навколо:
По місті вихор п'яно бушував,
І голови п'яніли гімназістам
Од вістей неймовірних, слів таємних
Про те, що діялось далеко там...

Котрогось дня ми ринули зі школи,
Мов рій бджолиний вулицями міста —
Навмань отак — без поклику й намови —
Туди, де Юр у небо унінався,
Де площа святоюрська хвилювала
Безмежним морем прапорів й голів.

П'яніші за весняне сонце й вітер
Лунали там слова про Україну,
Про волю славу, воскресення, зрив —
І ми із жовтосиніми стяжками
Ішли походом і кригали «славу»
І вперше... вперше замість «Ще не вмерла»
Виводили, співали: «Вже воскресла»!

І з того дня ми ігор відцурались,
І гудзиків, і марок поштових
Далеких Конго, Джави ги Китаю —
І в скарбівню хлоп'ягу заховали,
Мов скарб найкращий, стяжку паперову
Із надписом «Воскресла Україна!»

II

То згодом квітень радісно зайнявся,
Як дядько мій із Києва приїхав —
Із світлої столиці України.
Не визнати, словами не сказати,
Як розцвітали юні думи й серце
Від дядькових барвистих слів
Про дні захоплені, години слави..

Як огі жевріли і милувались
Гостинцем любим — грішми України
Й листівкою з Софією Святою,
Що їх мені він з Києва привіз.

І в школі між юнагим товариством
Потому тільки й мова йшла про все те,
Що я дізнався в дні оті від дядька —
І всі побожно й задро позирали
На той гостинець незвичайний дуже,
Із Києва привезений самого...

І хог не раз, не раз іще займався
Золотоверхий полум'ям пориву,
То в серці завжди сяйвом непогасним
Горять найперші ті скарби хлоп'ягі,
Що їх в дарунку молодості нашій
Отой бурхливий березень приніс!

Львів, 1936.

РІЗДВЯНА НІЧ

Різдвяна ноге!

Ти тиха, біла, ясна і свята;
А така серцю близька, дорога,
В Тобі, як у Предвізного скарбниці,
Є все: і тиша сніжних піль,
І блиск везірніх зір,
Снігу алмазний пух,
Морозу дужий дух,
Вертену дивна нищета,
Ялинки пишна красота,

1972 Дітей щасливих сміх і пустота,
І наша рідна коляда.

Церковний дзвін...

Сіна м'які килими

І смак куті,

І зв'язь свята родини.

Різдвяна ноге! Все це в Тобі є:

Та більше ще, —

Є дивна міць серця людські зм'яшати,

Провини всі друг другові прощати,

Душі, серця любов'ю наповняти,

Любов'ю тою, що від віку-в-вік

На землю сходить рік-у-рік —

В Різдвяну, тиху, ясну ніг.

6. 1. 1972.

Л. К.

(З України)

**ДЖЕЙМС
ЛЕВИЦКИЙ**

Малий хлопчина, якому завжди замерзав ніс, коли він ходив із своїми ровесниками колядувати від хати до хати, — виріс на визначного маляра в США.

Артист-маляр, розповідаючи про себе і свої молоді роки, зацікавлення, ідеї, пригадує себе як восьмилітнього хлопчину, сина батьків-емігрантів, які з такою дбайливістю зберігали "старокрайові звичаї", а серед них найбільший вплив на нього мали святкування Різдва.

Ці святкові пережиття в дитинстві і були причиною того, що він став артистом-малярем. Змалку цікавило його все, що було пов'язане з минулим, і тому залюбки він шукав за ілюстраціями по наших календарях і часописах, де було багато фольклорного матеріалу.

Д. Левицький народився 1917 року в Бофало, був охрищений у церкві св. Миколая. Середню школу закінчив у Бофало. Малярство студіював у Мистецькій школі Дітройту, учителював у славному Інституті Пратт у Нью-Йорку. Опісля дістався на працю до одного з найкращих ілюстрованих американських журналів, до Ляйфу, тут працював роки, згодом перейшов до Нью-Йорк Таймсу. Працюючи в серії кольорових малюнків у виданні "Походження різдвяних колядок і легенд про Різдво", здобуває 2-гу нагороду в ділянці "Різдвяні картки". Саме в цих різдвяних картках одна з них представляє українських колядників з типовою зіркою, як вони ходять від хати до хати. Представлений на картці хлопчина — це напевно сам маляр, коли ходив колядувати в Бофало. Про це розповідав Д. Левицький, пояснюючи цю картку, і пригадував, як його мати, що приїхала з України, подавала Святу Вечерю з 12-ти страв на пам'ятку 12-ти апостолів.

Мистець створив у дальших працях серію світових святочних карток, у яких представив

питоменності різних країн, культур тощо. Його картки, що появилися в окремому виданні — вельми популярні.

Д. Левицький посвятився вповні вивченню і використанню фольклору, зокрема американського, і в цій ділянці виявляє себе як передовий ілюстратор книжок. Тепер він є директором Вищої мистецької програми в Ц. В. Пост Каледж, який є частиною університету Лонг Айленд у стейті Нью-Йорк.

Пл. сен. О. Бережницький

"ЩЕДРИК, ЩЕДРИК" У ТВОРЧОСТІ М. БУТОВИЧА

Автопортрет

Минулого року в січневому числі "Юнака" ми подали нашим читачам інформації про відому в світі пісню "Щедрик, щедрик", яку скомпонував український композитор М. Леонтович. На закінчення статейки була вміщена відбитка відомого рисунку "Щедрик, щед-

рик" роботи українського маляра Миколи Бутовича. Через переочення ми не подали цього нашим читачам. На це звернув нам увагу пл. сен. Василь Верган, подаючи теж інформації про творця рисунку. Як бачимо, у відтворенні "Щедрика", що постав у 1951 році, пов'язані всі три елементи української колядки чи щедрівки: є славлення родини господаря, господині та дітей при допомозі ластівки, є зображення багатства і є побажання щастя, яке окружає родину.

Мистець Микола Бутович, графік і гравер, майже в усіх своїх мистецьких творах використовував народню пісню, народні оповідання, перекази, казки, колядки, взагалі народній побут, фолклор та мітологію. Часто його твори трактовані гумористично, але завжди вони повні українського змісту. Таким є і рисунок до "Щедрика", таким інші рисунки до наших колядок. Микола Бутович останні роки свого життя перебував у США і тут помер у 1961 році, залишаючи свою широку та оригінальну творчість, яка має свій окремішний стиль та не нагадує нікого з інших українських малярів.

НЕ ЛИШЕ КОЛЯДУЄМО, АЛЕ Й ВІНШУЄМО

Коли наші пластуни чи пластунки йдуть з колядою, то звичайно обмежуються до однієї-двох колядок, а потім простягають господарям збіркову листу. Рідко трапляється, що колядники підготовлені не лише колядувати, але й віншувати, а це в наших народніх звичаях було нерозривною частиною коляди. Треба було повіншувати і господареві, і господині, і молодій дівчині чи парубкові, — а все приписаною формою та вивченими римами.

Отож, як і давніше не раз ми подавали на сторінках "Юнака" тексти колядок, так і цим разом подаємо зразки віншувань. Цікаво, скільки наших читачів завдасть собі труда їх вивчити та порадувати "віншуванням" наші родини, ідучи з традиційною колядою.

Віншування господареві

Дай же Вам, Боже, у полю роду,
У полю роду, у хаті згоду.
Дай же Вам, Боже, широкі ниви,
А на тих нивах рясні ячмена,
В перо перністі, в зерно зерністі,
В зерно зерністі, в колоси колосисті.
Вінчуємо Вам щастям, здоровлям,
Щасливі свята, многії літа!

Віншування господині

А за сим словом будь же здорова,
Статечна жона, а й газдинонька!
Не сама собою, із господарем
Та й з діточками, з послужечками
Та й з усім домом, та й з милим Богом.
Ой сесі свята светкуй здорова,
Ой у радості, у веселості.
Ой рік від року дожидаючи,
Других святеньків дочекаючи.

Віншування парубкові

А за сим словом будь же нам здоров,
Красний молодче чом Василеньку.
Віншуємо ж тя щастям, здоровлям,
Щастям, здоровлям, віноньком ясным,
Віночком ясным, дівчатом красним.
Роди ж Ти, Боже, в городі зілля,
В городі зілля, в дому весілля.

Віншування дівчині

А за сим словом рости нам здорова,
Аби-с нам росла, як в лісі сосна,
Свому ньєкові й на потішечку,
А своїй мамці на послужечку.
Віншуємо тя щастям, здоровлям,
Розумом добрим, зросточком годним,
Вінчиком ясным, легінем красним,
В городі зілля, в м'ясиці весілля.

Подала ст. пл. Г. Бродович

3 КОЛЯДОЮ

Старенький пан Середович поставив принесені харчові закупи на столі і втомлено сів на стілець. Дихав тяжко, але за кілька хвилин утома пройшла, і він розклав на столі гроші з тількищо розміняного пенсіонерського чека — 89 доларів у місяць і жий з тим! Ой, як тяжко господарити, щоб дотягнути до наступного чека.

Відклав 40 дол. для господині за помешкання, відклав ще 9 на заплачення електрики, а других 40 доларів поклав окремо — це на харчі, на цілий місяць. А тоді з тих 40 доларів надібрав 5 і поніс до другої кімнати.

— Це колядникам, — роздумував, вкладаючи гроші до різьбленої касетки. В касетці вже було трохи грошей, бо пан Середович вже кілька місяців надбирав з харчових грошей, щоб було для колядників. Це ж уже за тиждень Різдво. А тоді прийдуть пластунки на Пласт колядувати, сумівці на СУМ, школярі на школу... А як не дати? Вони ж не зрозуміють, бож хіба в Америці можна не мати грошей? І тому відкладав — не доїдаючи, не допиваючи...

**

Свят Вечір! Пан Середович повертався із спільної Свят-Вечері у Самопомочі, що її влаштували для самотніх пенсіонерів. Було дуже приємно — колядували, згадували, як це колись було, та й порозходились.

Сніг хрустів під ногами, і пан Середович пригадував собі дитячі роки. Ото вже набігали вони з колядою від хати до хати. По цілому передмісті навипередки. А там, де щедрі господарі — приходили по кілька разів, тільки все нових хлопців виставляли наперед, щоб не пізнали... Ось уже дійшов до свого будинку. Взявся відчиняти двері приготованим у руці ключем. Щось не обертається ключ. Придивився і побачив у напівтемному світлі коридорної лампи, що замок розбитий. Попхав двері і зайшов до помешкання.

У кімнаті все було поперевертане. З шуфляда усе висипане на долівку, постіль перекинена...

— Ну, не натрапили на заховані скарби, — подумав гірко. — Крім радіоприймача нічого не знайшли вартого уваги.

А тоді побачив відкриту різьблену касетку. Була порожня.

**

Пан Середович уже дрімав, коли на коридорі почувся тупіт.

— Колядники! — догадався. Що ж їм дати?

Вправді ще мав у кишені харчові гроші, але ж як він тоді виживе, коли й те, що має — не вистарчає?

— А все таки як відмовити? Хіба не відізватись, хай думають, що нікого нема вдома? Та я ще ніколи в житті так не робив... Невже прийдеться так зробити? Ні, вже я якось виживу...

І пішов відкрити двері.

“Бог Предвічний народився...” співали пластунки. А тоді одна, така маленька пластуночка, складала побажання.

Пан Середович дякував та розглядався, тримаючи в руці гроші, за збірковим листком.

— Ні, ні! Ми не збираємо ні на що. Ми тільки хотіли привітати вас зі Святами та заколядувати, — попередила його та ж сама пластунка.

— Бажаємо вам радісних Свят! — додавали й інші, виходячи вже на коридор.

Пан Середович зачинив за колядниками двері і повернувся в кімнату. Тепер побачив, що на столі колядники залишили йому білу паперову торбинку, перев'язану стрічкою і замаєну смерековою гілкою. А з неї пахло медівничками...

Л. Ю.

Галина Мазепа, різдвяні мотиви

ЯЛИНКА

П'ята година. Сутеніє.

На майдані, де ще нині рано стояло так багато ялинок, ніби ліс цілий прийшов до міста на свята, тепер лиш перебірки торчать.

Їх ніхто вже не прибере свічками й чічками і до них діти не будуть підскакувати і плескати в долоні.

Заїде віз, що сміття вивозить з міста, і — “будь ласка, сідайте! Поїдемо!”

Але покищо торг ще не вгаває. Продають дешевіше, а все таки продають.

Перша зірка вискакує на небо.

Переганяються авта по місті.

— о —

Під ліхтарнею двоє дітей. Дівчинка літ десять і хлопець шестиліток. З-під хустки і з-під шапки зачервонені носики торчать; світаються очі, її сині, а його чорні, як вуглі.

Ними вони просто їдять одну ялинку.

Лежить у снігу, забута, а така гарна.

Боже! Якби так її дістати! То були б свята раз!... Але в них лише 35 грошів. Цілий місяць складали. А купець такий сердитий, так лається...

— о —

Побачив їх.

— А вам чого? — кричить.

Діти поштовхують себе:

— Ну, говори, Ганю!

— Ні, кажи ти, Петрусь!

— Найби я так пішов, то ти б собі купив, правда? — пристає до хлопця купець.

— Я так не хочу, — борониться Петрусь. — Я за гроші.

— За гроші? А скільки ти їх маєш?

Петрусеві страшно казати.

— Ну! Скільки? — кричить купець. — Кажи!

— Тридцять п'ять... — пробубонів хлопча.

— Золотих?

— Ні, грошів.

— А щоб тобі тридцять п'ять кольок, нездаро. Замість купити собі бараболь та набухатися, щоб свята пам'ятав, таке о, захочує ялинки. Я тобі дам таку ялинку, що...

І вже замахнувся був на хлопця, як нараз рука опустилася і задеревіла.

— о —

Він також такого хлопця мав. Три роки тому, якраз на Святий Вечір, зашморгнуло його. Ходив би був до школи, мав би шість літ, як цей. Навіть подібний. Так само дивився і голосок такий.

— Чого втікаєте? — крикнув за дітьми. — Верніться! Ялинка ваша. Візьміть собі за дурно.

— о —

Боже ти мій, як вони її несуть!

Не несуть, а летять з нею, як на крилах.

— Не лети, Ганусю, бо впадеш!

— Як впаду, то встану, овва!

— Ти, але ялинка...

— Правда.

І вже ідуть поважно і журяться.

— Наша хата мала й низька, може навіть не влізеться ялинка?

— То підінемо.

— Також!... Таку ялинку!

— о —

Вбігли в браму, майнули крізь подвір'я і щезли в сутеренах, як двоє мишенят у норі.

— о —

Я певний, нині ніде не буде такої пишної ялинки, як у них.

Ні в тій палаті, де від полудня працює монтер, щоб почепити сто електричних свічечок, ні в віллі, де на самі цукерки витратили сто золотих, ні в банкіра, що за тисячі накупив святочних дарунків, — рішуче ні!

Бо Петрусь і Ганя приберуть вою ялинку прикрасами, яких ні за які гроші не купиш, прикрасами, які виходять з рук найбільших мистців: бажання і уяви.

КОХАНОМУ

Приходив ти мені у мріях
як маленький хлопчина
серед просторого поля,
ти насолоджувався пахощами трав,
і соняшні проміння окружали тебе
в золоте полум'я я і хоронили тебе.

Далі приходив ти мені
вже як молодий юнак.
Дитячої усмішки ти не втратив,
але твій світ уже був ширший, ніж те поле.
Ти був у далекій мандрівці
серед темних лісів і високих гір
та наживлявся густим, бистрим вітром.

Тепер приходиш мені у мріях
як лицар на білому коні.
І твоя мандрівка — це пригоди життя.
Із запалом в очах ти готовий на все.
І тепер твоя гаряга любов із серця
творить золоте полум'я довколо тебе.

Ст. пл. Люба Шинтур

РІЧКА ЖИТТЯ

Прибігла до річки,
при березі стала.
Дивлюсь і вагаюсь —
чи вступить мені у струм води?...
Манить
чиста, холодна, бистра річка!
Ти, водичко, скоренько
котишся з високих гір!
Не боїшся йти вперед,
не стаєш, а пробиваєш собі
дорогу!
Так буйно, сильно Ти плинеш,
гострі камені, скелі, горбки, перебої
не спляють Тебе...
І все дорогу вперед Ти провадиш...
Чи візьмеш Ти мене з собою?
На раменах своїх
понесеш швиденько
і наведеш мене
на добрий шлях?...
Чи піднесеш мене і попроведиш
у струм великий,
де пульсує сила життєва?

Ні!

Я мушу скочити сама
та й піддатися Тобі...
Тоді Ти понесеш мене з собою вниз...
Зустріну я камені по дорозі,
бурхливі хвилі, грім
і стрімкі спади...
Але вода, кришталева, цілюща,
очистить мене,
дасть мені силу
та понесе мене далі, далі...
...щоб я уміла
не лише сміятись і радіти,
а відчувати, плакати і жаліти!

Пл. розв. Люба Гавур, Кент, Огайо

ІДЕ ДОЩ

Дощ стікає вздовж віконної шиби. Надворі він уже творить малі струмочки, які далі переміняються в окремі "річки". Ті "річки" плывуть на всі боки городом, даючи кожній стебелині спромогу дістати дуже важливий елемент свого життя — воду.

Світ навкруги стає сірий. Туман покриває все, навіть кружляє довкола хати, але не може увірватися до середини через шпарки вікна, біля якого я стою.

Здається, що весь світ завмирає. Тишу перериває тільки ритмічне скапування великих крапель води. Час від часу чути вибухи далеких гармат — громовиці.

У кімнаті довкола лежать книжки, листи, списки. Є багато зайнять переді мною, але ритмічне капання дощу не впливає на настроїй поспіху.

Я вибираю з шухляди жменю листів. Починаю читати. Це пригожий час на писання листів, просто якось не хочеться нічого робити.

На бюрку лежить книжка з бібліотеки, немов чекає, щоб хтось її підняв і почав читати. Якби вона могла говорити, напевно б голосно нарікала на всіх, що її покинули, а ніколи навіть не зацікавилися її друком, змістом, її красою.

РІЗНЕ ТА ЦІКАВЕ

ТАНЕЦЬ МОЛЕКУЛ Здобутки д-ра Джона Поляного в ділянці хемії у Торонтському університеті

Д-р Поляний, з групою своїх співробітників, домогся значного прогресу в наукових дослідках хемії. Вони представили в діаграмах поведінку молекул тоді, як вони єднаються, утворюючи нові сполуки. Ці відкриття зображені математично, не зорово, але дивлячись на діаграми, можна сказати, що Поляний та його група "бачать", як індивідуальні молекули танцюють при тому, коли вони зближаються одна до одної, як обіймаються часом, змінюють своїх партнерів, щоб, відділившись, творити нову молекулу. Науковці показали математичними моделями, як новостворені молекули вібрують та яка їхня ротація.

Посередині проф. Джон Поляний, з обох боків — його студенти

Їхні наукові відкриття можливі були завдяки спеціальному апаратові, що виглядає

Краплі спадають все швидше і швидше. У них немов немає тепер часу на повільне спадання на змелю. Грім знерухомлює мене, — наче переносить в інший світ...

Сонце світить крізь вікно, і я встаю з ліжка. Хтось стукає до дверей, але цим разом це не дощ. Прийшли товариші, і я виходжу з ними. Туману нема, не чути ритмічного скапування крапель дощу. Тільки видно озерця, а з них сміється до мене соняшне проміння. Воно дає знак усім, що світ знову ожив.

Пл. розв. Марта Левицька
Ньюарк, Н. Дж.

як золота куля на величезну різдвяну ялинку. На її поверхні вмонтований єдиний прекрасний сапфіровий камінь. Куля виглядає вигадливо й дещо легковажно, — майже так як її винахідник — молодий і дотепний хемік.

Коли думаємо про мету цих дослідів, тут нема нічого легковажного, ані жартівливого. Велика скляна куля, покрита золотом внутрі на те, щоб могли розщеплюватись проміння; це найголовніший компонент своєрідного хемічного мікроскопу. Впомповуючи атоми водороду і молекули хлорину в кулю, розглядаючи створені інфра-червоні випромінювання спеціально для цього виготовленим спектроскопом та аналізуючи явище компютером, вдалося Полянському дійти до свого відкриття.

Торонтський університет був піонером у ділянці дослідів спектроскопічного обслідування водороду. І тепер в Інституті Дослідів Повітряних Просторів у цьому університеті фізики роблять досліди над дією молекул газів на поверхні металів. Їх досліди є великим кроком вперед у ділянці основного знання про матерію.

Д-р Полянський народився у Берліні, докторат здобув у Манчестерському університеті. Працював у Канадській Національній Раді Дослідів, у Принстонському університеті, а в 1956 році прибув до Торонта та розпочав свої досліди у відділі хемії де й працює досі над аналізою молекул. Його успіхи принесли йому кілька нагород та уможливили участь у чотирьох Пугваш конференціях. Він знає, що кожний спеціаліст-фізик, дослідник молекул, "мріє про те, щоб могли впіймати в обидві руки молекули та могли їх лучити разом за вподобою". Д-р Поляний та його товариші підійшли вже близько до здійснення цієї своєї мрії.

За Александром Росс
Фото Павль Рокетт

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

Д-Р ЯРОСЛАВ ГОРДИНСЬКИЙ ВІТАЄ АСТРОНАВТІВ

У числі "Юнака" за серпень-вересень минулого року ми писали про українського лікаря д-ра Я. Гординського, що працює в ділянці студій перебування людей у просторах всесвіту та є зараз провідником медичного відділу "НАСА".

Д-р Ярослав Гординський вітає астронавтів після їх 84-денного перебування в космосі, лютий ц. р.

Наш співробітник, пл. сен. Олександр Бережницький із Боффало, який давав інформації про д-ра Я. Гординського до української преси, переслав нам тепер знімку, яку д-р Гординський призначив для "Юнака". На ній бачимо його, як вітає астронавтів, що після 84-денного колування у всесвіті висідають з капсулі на корабель "Нью-Орлін" у лютому 1974 р.

НОВОРІЧНЕ

Білий сніг...

*Як ніжно пахнуть казкою
Віти вкритих інеєм беріз.
Срібна тиша місячною ласкою
Серце розтривожила до сліз.*

Ой, Зимо-снігурко!..

*Знов зайшла
Ти в мій сад на білому коні —
Лунко десь в полях щедрює віхола,
І дударить вітер при вікні.*

*На деревах
Срібно іній броститься,
Сині тіні кружаться в танку...
Як мені увійти в цю казку хозеться,
Засвітивши вогник в теремку;*

*Щоб для всіх
В нім сяяв серпик місяця...
Хай на білих рушниках снігів
Хліб і сіль освятаються й освітаються
З щедротою рук і колосків.*

*Хай в тім теремку
Не забувається
Морозенко тупнуть об поріг...
Біла казка... Де вона ховається!..
Красні рукавички, білий сніг...*

*Буду срібним
Місяцем світитися,
Тільки б хто не заблукав в імлі
И міг зі мною серцем перелитися
В білосніжну музику землі.
... Білим снігом,
Щастям засіватиму
И білим пензлем віхоли-зими
Я на ваших вікнах малюватиму
Казку з лебединими крильми.*

Григорій Коваль, Київ

Рисункові жарти

"Не люблю пороку на вулиці".

"Земля на продаж, земля...".

"Ти завжди мусиш мене випередити"...

ГРИБИ — МУХОМОРИ

Цим разом подаємо Вам цікавий спосіб робити гриби-мухомори, який випробували пластуни в Англії та виконують їх на пластові ярмарки чи для себе. Ос припис, як їх зробити.

Гриби й мухомори, що "виросли" на оселі "Верховина" у Великобританії під час таборування пластунок. Фото — пл. сен. П Кардаш-Лагодинської

Для виконання мухомора потрібна: пукатенька банька (слоїк), яка б виглядала грибом, металева закрутка до трохи більшого слоїка-баньки, кусник дроту, білий, червоний і зелений фільц, сильна біла, червона і зелена нитка. До напихання "шапочки" можна вживати вату, дрібно порізані пончохи тощо.

А тепер подаємо, як зробити гриба:

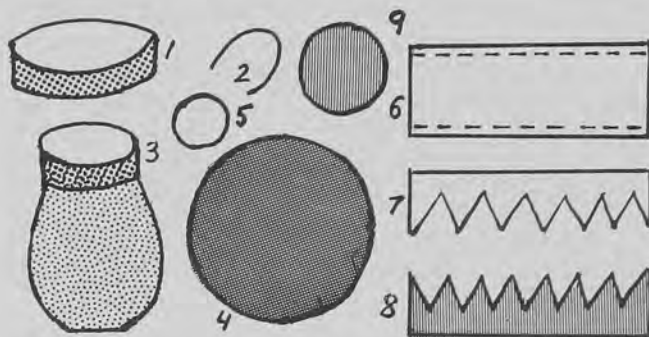
1. Взяти обидві закрутки, продіравити їх у двох місцях і перепхати дріт, скрутивши його сильно зверху закруток.

2. Обміряти гурбину баньки і висоту, вирізати білий фільц (див. рис. 6), обклеїти або зморщивши фільц вгорі, внизу обмотати його довкола баньки-слоїка, зшиваючи бік так, щоб не було пізнати швів.

3. Вирізати гривку (рис. ч. 7) з білого фільцу і прикріпити довкола баньки.

4. Вирізати "траву" (рис. ч. 8) і дно (рис. ч. 9) із зеленого фільцу, пришити до білого "коріння" старанно, щоб не видно було швів.

5. Вирізати червоне кільце (рис. ч. 4), зморщити й обтягнути легко довкола закруток, щоб можна було до середини напхати вату чи інше. Шапочка має бути досить тверда!

Стягнути сильно нитку, закріпити, щоб не розпустилася.

6. Вирізати 5-6 кілець (рис. ч. 5) з білого фільцу, приклеїти на "шапочку", лишити на якийсь час, щоб клей добре висох.

От і все! Не подаю розмірів, вони залежать від величини кружків та баньки. Так можна зробити й "гриби" з брунатного фільцу. Ці гриби можна вживати як прикрасу, а також використати як подушку до голок — "шапочка", а в "корінець" вкладати приладдя до шиття, нитки, малі ножички тощо. Менші гриби робиться на шпильці з ниток тим же способом, що й великі. Вживаючи довгі шпильки, перерізати надвое, можна робити маленькі гриби, які гарно виглядають як прикраса до плаща тощо, коли повісити їх на нитці.

Гриби можна використати для свого вжитку або як подарунки, або на продаж на базарі, як робили юначки цього року в Англії на пластовій оселі, "Верховина".

Пл. сен. Ія Кардаш-Лагодинська

ФРАЗИ

Якщо я буду працювати, то хто буде за мене прикрашувати моє місце?

Як часто не вистачає розуму, щоб удавати з себе дурня?

Хоч раз на рік сатирична зброя сама стріляє.

Не всі мають голову на плечах, але всі носять капелюхи.

Данило Рудий

ПЛАСТУН НЕ П'Є, АЛЕ ПОДИВИТИСЯ МОЖЕ

Швайцарія Америки — так називають околиці Фінгер Лейкс у стейті Нью-Йорк.

За індіанською легендою вірять, що "Великий Дух" схилився з неба і доторкнувся своєю рукою землі. Озера — це відтиски Його пальців, а велике озеро Онтаріо — долоня (погляньте на карту).

Геологи твердять, що льодовик сформував ці озера і довколишні горбки 20-25,000 років тому.

Брак долин і вбога земля дуже обмежують рістню цієї околиці. Але ті самі горбки, ґрунт із піскового каменя і мізерна польодовикова земля чудово надаються до вирощування винограду.

Винниця Відмера, Нейпелс, Н. Й.

Виноградні кущі впускають своє коріння до глибини 18-20 стій, кріпко тримаючись горбків, довкола озера Кенедейгва (озеро має назву індіанського племені).

Польодовикові озера дуже глибокі, тому набирають більше тепла під час літа, охороняючи виноград від вчасних морозів (перший сніг у тих околицях буває вже з кінцем вересня), продовжуючи час розвитку і дозрівання винограду до 150 днів. А знову з весною озера дуже поволі нагріваються і через те знижують температуру — тим самим припиняють вчасний розвиток винної лози, так що виноград не починає цвісти, аж поки не стане справді тепло.

Плекають різні роди винограду — гатунок місцевий, європейський або схрещений.

Дорога здовж озера Кенедейгва приємна і мальовнича. Закрут — скелі, а тут перший вид озера: немов подовгастий ізмарagd, обведений м'яким оксамитом яворового ліску — на гладкій склистій поверхні колишеться стрункий білий вітрильник із щоглою, мов старомодні стовпи у фризерах...

Над озером (можна сказати — на кінці пальця) Нейполіс — але не те італійське місто Неаполь, де завжди чути сіркою, а чепурне гірське містечко, де майже кожне підприємство оголошує себе античними вивісками з часів американської революції.

Виноград (640 кущів на акрі землі) росте аж до самої паркувальної площі й будинків виноградні.

Тура починається в чепурному швайцарському "шале", де на стіні написане мотто виноградників: "Земля, сонце, дощ, людська праця і Божий усміх — це тайна виноградниці".

Людська праця колись була довга і тяжка, але сьогодні це все вже змеханізоване — є навіть машина, що збирає виноград. На перший погляд немов машина до миття авта. Але на недоступних горбках такі людські руки і ножиці збирають урожай.

Кожну породу винограду збирають і зберігають окремо, бо кожна має свій питомий смак.

Виноград миють і змішують з целюлозою. Це не змінє смаку, але допомагає краще видušити виноград у величезних круглих прасах. (Виноград душать ногами тільки на показ під час річного фестивалю).

Колір вина залежить від шкірки. Щоб було біле вино, виноград охороняють перед душенням. Відпадки після видушення уживають як навіз.

Провідниця нашої групи впровадила нас до модерного будинку, де виноградний сік ферментує в металево-скляних танках при допомозі спеціальних дріжджів. 12 танків, у кожному 29,387 гальонів (111,083 літрів) соку-вина. При ферментації цукор у соку перемінюється в алкоголь і CO₂ (двоокис вугля). Вино має два ступені алкоголю: 10-14% — це церковне вино, як також до м'яса і риби, та шампан; 19-21% — вино до солодкого, десерове.

Під час ферментації, яка триває три тижні, вино очищується. Сік ("маст"), який не можуть відразу зферментувати, переховують у температурі 28°-30°F. (майже -2°C.), щоб запобігти природній ферментації.

Фільтрують вино при допомозі спеціальної рідкісної глини ("дайтомайт"). Вино перепливає через широкі труби у формі акордіону — у кожній загинці є полотно, яке ловить осад. Бордове вино пливе гальонами скляною трубою перед ясным світлом — контроль чистоти.

Кам'яна пивниця. Темно, вогко, зимно, чути виноградом. Тут при сталій вогкості й температурі (58°F, 15°C) вино поволі дозріває в бочках, які були оригінально зроблені в Німеччині. Ці 10,000-гальонові й 150-літні бочки привезли розібрані й опісля склали їх у Нейполісі.

Кожне вино інакше дозріває: Біле і червоне — 2-2½ років (шампан ферментується другий раз уже у пляшці). Порт і десерове — 3-5 років. Шері має свою власну процедуру. Перші 3-4 роки дозріває в бочках із білого дуба при допомозі сонця на дахах будинків, а опісля 7-10 років у пивницях. Питомий смак шері походить із бочок, у яких дозрівала горілка. На однім даху 150,000 бочок, а на землі

... ось знімка. Як вино дозріває, його випомповують з верху бочок, залишаючи осад на дні.

Контраст — із старої німецької пивниці до модерного американського будинку із заліза й цементу, де сонце заходить лиш через виноградові вітражі.

Вино переховують у 54,000-гальонових танках (по однім гальоні на день — 3.78 літрів — тривало б 150 років допитися до дна). Наливання до пляшок дуже змеханізоване — 150 пляшок на хвилину.

Після тури запросили нас до гостинниці, де подавали сир, кекси, вино, а для пластунів — виноградний сік.

Розбанич

РОЗГАДКА ЗАГАДКИ,
з «Юнака» ч. 12 за грудень 1974 р.

Дивовижна риба

Розгадка: Починайте від числа 7. Відтак через 3 до 4, далі до 5 і 2, через перед риби до 3 й 1 і через 4 довкола хвоста. Відтак до 5, 1, 2, 6, 7 і через 6 та 7.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!
З РІЗДВОМ ТА НОВИМ РОКОМ

вітаємо

НАШИХ КАНАДСЬКИХ ЧЛЕНІВ
І ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО
ТА ЗАКЛИКЕМО ТИХ, ЯКІ ЩЕ НЕ Є ЧЛЕНАМИ
90,000-НОЇ ГРОМАДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ І НЕ КОРИСТАЮТЬ З ЙОГО ГОСПОДАР-
СЬКИХ І КУЛЬТУРНИХ НАДВАНЬ, ЩОВ ВКЛЮЧИ-
ЛИСЯ І ПРИДВАЛИ ДЛЯ СЕБЕ І СВОЇХ РІДНИХ
КОНЕЧНЕ ЖИТТЄВЕ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ ТА РАЗОМ
З НАЙСТАРІШОЮ УКРАЇНСЬКОЮ УСТНОВОЮ
У СВІТІ РОЗБУДОВУВАЛИ НАШ НАЦІОНАЛЬНІ
ТА ГОСПОДАРСЬКІ НАДВАННЯ.
ТІЛЬКИ У ВЕЛИКІЙ ГРОМАДІ МОЖЛИВІ ВЕЛИКІ
ДОСЯГНЕННЯ.

УКРАЇНСЬКИЙ
НАРОДНИЙ СОЮЗ
КАНАДСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО

У справах УНСоюзу звертайтеся до Головного Радного і Організатора, Василя Дідюка, на адресу: 142 А Гренадір Ровд, Торонто 3, Онтаріо. Телефон: 767-4720.

РИСУЄМО СЕРЦЯ

Цим разом подаємо серця, які нарисували пл. розв. Міра і Марта Левицькі з 20-го куреня ім. Марти Борецької в Ньюарку.

1. Серце залюблених
2. Серце — важіль
3. Клясичне серце
4. Музикальне серце

Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!

ЩО ЧИТАТИ?

Іванна Савицька: "З пташиного лету", Видавнича Кооператива "Червона Калина", Нью-Йорк 1974.

Іванна Савицька відома в нашій сучасній літературі як авторка збірок віршів для дітей. Можливо, що деякі з цих збірок наші молоді читачі мають у своїх бібліотеках і знають з того, що їх давніше їм читала бабуня або мама. Це популярні "Золоті дзвіночки", "Три казочки", "Денник Ромця", "Наша хатка" та інші. Була там мова часто про новаків та їхні переживання в таборах, було багато пригод малих пластунів.

Але в останньому часі І. Савицька випустила нову збірку, призначену лише для дорослих читачів, п. з. "З пташиного лету". Це короткі "Образи сучасного", "Дружні усмішки" і "Репортажі", про які авторка пише сама у передмові, що це жменя малюнків-шкіців, віддзеркалення днів і подій щоденного життя. Авторка підкреслює, що збірка безпретенсійна, хоче бути лектурою розваги, відпущення і відпочинку.

Хоч, як підкреслено, книжка призначена для дорослих читачів, ми певні, що молодь буде їй радо читати саме через цю безпретенсійність, гумор, зв'язність. Короткі образки нагадують дуже такі популярні "шорт сторі" в американських журналах. Український сюжет і гарна, приступна українська мова для наших молодих читачів безспірна користь. До того ж "З пташиного лету" — це образки із сучасного, зрозумілого молоді життя, а коли вони ще й часто з домішкою погідного гумору, то ми певні, що хто з наших читачів візьме цю книжку в руки, перечитає її з приємністю до кінця. Для заохоти подаємо один із "образків".

Ольга Кузьмович

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

каб зараз повідомить про це адміністрацію "Юнава", подаючи свою давню й нову адресу.

Іванна Савицька

В ІМ'Я ТРАДИЦІЙ

Надвечір'я Різдва Христового у розпалі робочого тижня для працюючої жінки-господині — справжня морока. І коли до столу сідає рідня в повному складі, з рідними і двоюрідними сестрами, з дядьком і тіткою, ще й з хрищеним батьком, є для кого натрудитися, наувихатися.

Для цієї потреби я взяла на práci півдня вільного і коло другої години з полудня почала діяти.

Борошно, буряки, картопля, капуста й гриби, що дихали на мене своєю сирістю, за помахом чародійної палички в десятих жіночих пальцях ладні були перетворитися на запашний борщ, вушка, вареники з капустою та картоплею і голубці. Все інше стояло готове в холодильнику.

Електричний годинник, що правив за суворого боса, дивився на мене докірливим оком і мовчки підганяв до práci, тож бурячки закружляли під доторком ножа із вмілою жонглерською швидкістю.

Раптово обіззався дзвінок. Не відпинаючи запаски, я відкрила входові двері і зразу таки впала в різдвяні обійми давно небаченого сотника Щупака, що за старою традицією приносив святкові побажання особисто. Зустріч була сердечна, розмова тепла, та не така аж, щоб від неї загорівся пальник під приготованим борщем. Я попросила вибачення і влетіла в кухню.

Сотник Щупак трішки недочуває, і мої відповіді з віддалі не доходили до нього. Виправдуючись довгим знайомством, мій гість безцеремонно примостився на кухонному стільці і почав торочити:

— А знаєте, Іванно Олександрівно, на само навечір'я Різдва прогнала мене дружина з хати. "Іди, — каже, куди ноги понесуть, не сиди тут, не заважай, не патякай, у мене повні руки роботи, вечерю святую готую". — От така то моя Ніночка тепер нетерпляча стала.

Я прикусила губи, та бистре сотникове око могло доглянути, як дрижали мої руки, обриваючи капустині листки, як, переступаючи довгі, сухі сотникові ноги, я, хвилюючись, просила вибачення, сягаючи по те чи друге в манюсенькій, мов коробка, кухонці.

Тим часом гість надобре розбалакався, згадуючи шкільні роки, військову службу, несамовиті мисливські пригоди свої і своїх колег, еміграційні злидні, а докотившись до занепаду українських традицій, підвівся зі стільця, попрощався і почимчикував з побажанням до сусідів.

Я з острахом глигнула на годинник: була четверта.

І саме тоді, коли перші пригорщі капустяних листків закружляли в киплячій купелі, у двері сильно постукали. Я трішки підождала, стримуючи рукою биття серця, та стукання повторилося ще і ще раз, і в хату увійшов, розпромінений передсвятковим сяйвом, радник Налисник, наспівуючи півголосом "Бог Предвічний".

— З Різдвом Христовим щастя, здоров'я, многих літ вам, ласкава пані добродійко, і всій сім'ї від мене і моєї дружини приношу особисто. Наталка моя, — сказав він, — запрацьована в кухні, прийти не могла, то послала мене до вас і наказала не поспішати, не квалитися до хати, бо наша вечеря щойно о сьомій, тож часу в мене багато. Та й напостився я від ранку, насушився, пані добродійко, зовсім із сил вибився. Наталка нічого путнього їсти не дала, у кухню не впускає, посудом дзвонить.

Мені зразу опали руки. Знаючи радника Налисника, я заметушилася біля чайка, накриваючи скатертиною стіл. За пригощуванням і припрошуванням я й забула про капустяні листки, що дрібними кусочками прилягли до дна горщика, який википів докраю.

— Не журіться, пані добродійко, не плачте за голубцями, вони не варті вашого хвилювання. Я навіть не люблю голубців, і моя Наталка пече сьогодні цибуляники. Та й смачні

вони із пахучою олією, тільки роботи біля них багато.

Мій гість погребався в лівій кишені камізельки й вийняв звітіля жмүток загадкових коверт.

— А тут, пані добродійко, фотографія моєї двоюрідної сестри з Мюнхену, а тут її дочка Леся, гарненька блондиночка та й добре вчиться. А ось і лист від них, сідайте, почитаємо, натішимося вкупочці.

Не встигла я відпроситися, як у стіну постукало знайомими ударом чотири рази. Це сусідка Софія, що живе двері-об-двері, чогось від мене хоче. І справді, статечний редактор Пшениця, що звик разом з дружиною приготувати вечерю, увійшов до кімнати, трохи заклопотаний.

— Вибачте, що турбую вас, шановна Іванно Олександрівно, але біда в нас. Машинка молоти м'ясо поспувалася, ніж зломився, немає чим грибів змолоти. Будь ласка, дозвольте покористуватися вашою!

— Я рада вам допомогти, пане редакторе, машинка моя ось там, у правій шухляді.

На диво, шухляда світила пусткою. Не було машинки ні між кухонним посудом, ні на горішній полиці. Вона знайшлася через пів години в найдальшому куточку шафи. На поміч прибіг радник Налисник, і обидва панове взялися молоти гриби. В тісній кухонці для мене не стало місця, і я вступилася.

— Маєте цибулинку? — пролебедів редактор Пшениця. — Софія, заклопотана варивом, забула її докинути. До грибів цибулина прямо необхідна.

У вітальні задзвонив телефон.

— Тут дружина сотника Щупака. Немає у вас мого чоловіка? З вечерю ждемо, а він як під землю провалився. Вітайте із Святами, Христос Раждається...

За хвилинку потелефонувала Налисникова, а нетерпляча Софія не чотири, а п'ять разів забубоніла у кухонну стіну, та ще й кулаком нагримала.

В помешканні стихло, спорожніло...

На замряченому небі з'явилася перша зоря, і гурт запрошених на вечерю гостей гамірно всипався в хату.

Із збірки "З пташиного лету"

СЕРЕД КНИЖОК

У Франкфурті над Майном у Західній Німеччині здавна є традиція влаштовувати воєни міжнародний ярмарок книжки. Цього року з'їхалися видавці з 60 країн світу і виставили в трьох великих голах свої книжки. Тому, що я цікавлюся книжками і люблю читати, то щороку відвідую цю виставку. А цього року вона припала саме на осінні вакації, тож я старалася там бути майже щодня. Книжки були виставлені в поодиноких стендах-стоянках, але також у великих національних виставках. Таку велику збірну виставку мав також Советський Союз, де, на жаль, було тільки з два десятки українських книжок. Минувими роками їх привозили куди більше. На жаль, ніхто з українців, що видають книжки на Заході, на ярмарок не приїжджає.

Виставка зорганізована за ділянками: так, наприклад, книжки для молоді, белетристика, наукові, мистецькі, політичні видавництва — всі вони мають здавна своє традиційне місце; хто не новий на виставці, знає, де їх шукати.

Найбільше мені подобалися стенди з мистецькими книжками; там було багато репродукцій малярства та цікава графіка. Музичні видавництва привезли також платівки; приїхали деякі співаки, що тут виступали й співали політичні шансони. По деяких стендах видавці запросили відомих авторів давати інтерв'ю або підписувати власноручно нововидані книжки. Тут можна було собі побалакати навіть з відомими письменниками та мистцями. Минувими роками цю зустріч видавців, книгарів та любителів книги використовували молоді люди для демонстрацій, та в останніх роках атмосфера відпружилася. Але на цій ярмарку бувають і інші групи; так, наприклад, молоді прихильники Гарі Крішна, що повдягалися в білопомаранчеві індійські убори і якимись дивними танцями та співами старалися зацікавити публіку своєю сектою.

Видавці трохи не люблять, коли по полудні голи наповнюються загальною публікою (зранку мають вхід тільки книгари), бо люди збирають задруковані проспекти, щоб їх потім десь викинути в кіш, а вони ж подумані для справжніх інтересантів, щоб поінформувати, що нове видано.

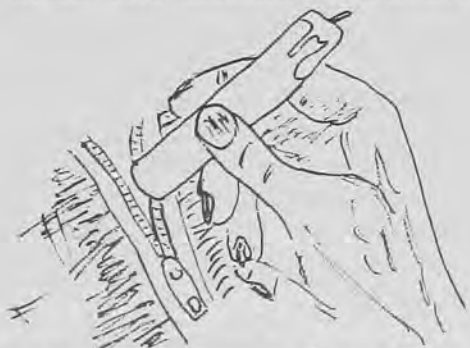
Між німецькими книжками була жменька перекладів з української літератури, головню у відділі молодечої літератури, але також між белетристикою.

Марина Горбач

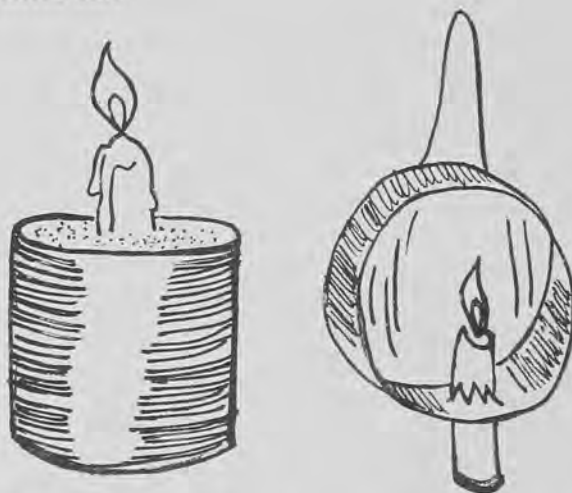
ТАБОРОВА ДРІБНИЧКА

Хоч у декотрих таборах не вільно переходити свічок, вони все ж таки мають багато практичних застосувань.

Свічкою можна намастити замок ("зіпер"), щоб легше його заціпити і відчиняти.

Встромлена свічка в піску відбиває дуже багато світла, хоч часом практичніше встромити її боком і підсувати в пушку, як догорає. Вона не випаде, бо зубчики її міцно тримають. Таку пушку можна вішати, якщо з

обох боків зробити дірки і дріт міцно закріпити.

Але не забуваймо, що завжди треба дотримуватись усіх правил безпеки при запаленій свічці.

К. О.

ВИСЛІД ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ МОЛОДОГО ПЕРА ОПЛДМ

Управа Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді (ОПЛДМ) ім. Леоніда Глібова проголосила в 1973 році конкурс "Молодого Пера". У висліді конкурсу вплинуло 8 творів. Жюрі у складі Л. Палій, Б. Олександрів і Г. Черінь не призначило нікому першої нагороди, а натомість дві другі та дві треті. Дві другі нагороди по 50 дол. жюрі призначило за нариси "На Егейському морі" та "Це було минулого літа"; дві треті за статтю "Проблеми дітей і молоді в Австралії" та за оповідання "Знайшов себе".

Нагороджені: Наталя Сумик — студентка університету в Торонто, Юлія Рибіцька — студентка університету в Мелборні, Арета Підгородецька — студентка педагогічної школи в Мелборні, Леся Шевченко — студентка, Нобел Парк, Австралія.

Відзначено також статті Андрія Вериги "Бути чи не бути українській живій мові" та Роксолани Ільницької "Пісня — засіб вивчення і збереження знання мови" — але тому, що твори надіслано під справжніми прізвищами та що вони були вже друковані, їх не можна було брати в конкурсі до уваги.

Подаючи вислід конкурсу до відома, редакція "Юнака" з приємністю відмічує, що, крім Н. Сумик, усі інші нагороджені та відзначені автори — це співробітники "Юнака", а їхні твори були друковані в останніх двох роках на сторінках нашого журналу. Це вже не перший раз, що молоді автори, які дописують до "Юнака", одержали нагороди на конкурсах або були відмічені за свої праці.

ЦІКАВЕ ПРО КАВУ

Кава! Кава! Мільйони людей біжать кожного дня швиденько на перерву в праці, щоб випити каву, Господині випробовують всілякі способи, щоб зварити якнайсмачнішу каву... Але кава — це не тільки порошок чи зерно. Кава має свою довгу і цікаву історію.

Кажуть, що перший винайшов каву один пастух, коли завважив, що його вівці, скінчивши пастися, ніби танцювали. І то тоді, коли наїлися листя саме з однієї рослини. Це й була кава. Бо кава, а властиво кафеїна, побуджує організм.

Коли кава появилася в Західній Європі, що тоді була центром цивілізації, релігійні

люди казали, що каву видумав Сатана. Люди, які пили каву, занапащували свої душі. Але папа Климентій 8-ий полюбив каву, і відтоді християни вже пили каву.

У Туреччині, коли молоді одружувалися, то мужчина присягав мати завжди для жінки каву. Коли він не міг цієї обіцянки виконати вона мала право на розвід.

В Америці перед революцією, як і в Англії, всі пили переважно чай. Але після "Бостон Ті Парті" американці на знак протесту проти короля Юрія III перестали пити чай, почали пити каву.

Найоригінальніша перерва на каву ("кофі брейк") була, здається, тоді, коли репортер Стенлі віднайшов д-ра Лівінгстона всередині Африки: "Чи це Ви докторе Лівінгстон?" — запитав; а д-р Лівінгстон відізався: "Ви прийшли саме впору на каву!"

Щоб дістати 1 фунт зернистої кави, треба 2000 зернят кави. Дерево кави буває 15-20 стіп заввишки. Воно має блискуче зелене листя, яке живе 3-5 років, і білі квіти, які цвітуть тільки кілька днів. У наступних 6-7 місяцях овоч дозріває, міняє краску від зеленої до червоної, а коли вже зовсім дозрілий, стає темно-бордовий.

80% всієї кави дістаємо з Південної і Центральної Америки, хоча кава росте також в Індії, Арабії, Африці та інших країнах. У 60-их роках США кожного року імпортували 22 мільйони мішків зернят кави. Кава знаходиться на столі 98% домів у США. Кожна людина в США пересічно зуживає 16 фунтів кави на рік. Люди випивають кожного дня під час "кофі брейк" 99 мільйонів горняток кави. Майже половина населення випиває від 3-10 горняток кави денно.

Проте лікарі остерігають, що надмірне пиття кави шкідливе для здоров'я.

Ст. пл. Роман Юзенів

СВЯТОЧНЕ ПОБАЖАННЯ

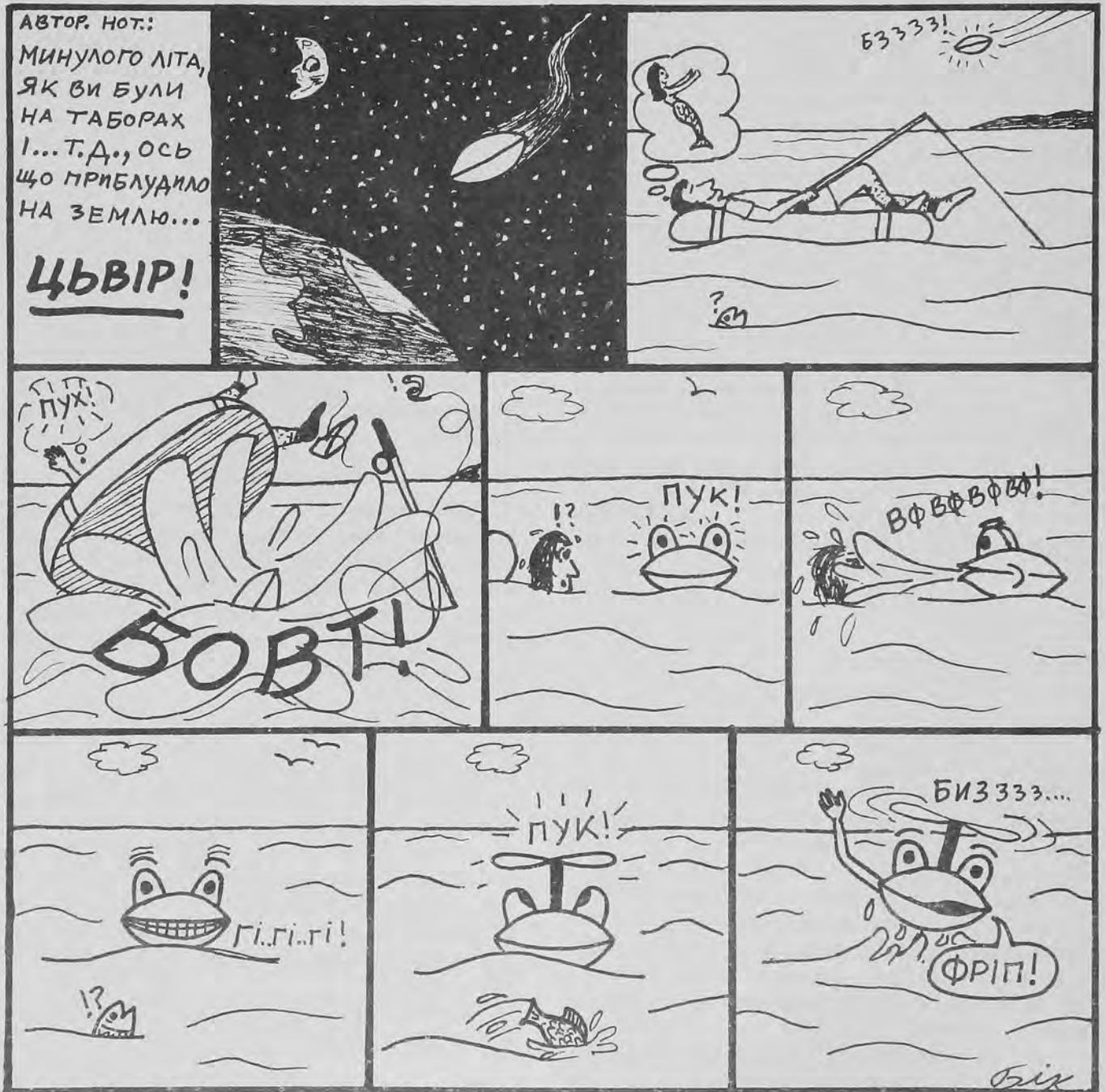
Український Пласт в Аргентині, з нагоди Різдва Христового і Нового Року, бажає всій Пластовій Родині і Всім тим, що причинилися до здійснення закупу Пластового Дому в Буенос Айрес, **ВЕСЕЛИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!**

Крайова Пластова Старшина в Аргентині

ЦЬВІР!

Починаємо містити "веселинки" — пригоди Цьвіра в рисунках, що їх автором є пл. розв. Богдан Коваль з Вінніпегу. Назва "Цьвір" оригінальна й незгідна з

правописом тому, що й сама істота Цьвіра дивовижна, така ж і його мова, бо він не з нашого світу, а з просторів... — Редакція

Пластова оселя на "Новому Соколі" існує щойно 24 роки, але за цей час вона розвинулася, розбудувалася і дає пластовій молоді такі гарні можливості літнього таборування, що це зацікавило навіть місцеву американську пресу.

Цього року в числі з 21-го липня "Воффало Курір-Експрес" появилася стаття про пластові табори на "Новому Соколі", написана дуже прихильно, подаючи коротку історію Пласту та репортаж із життя пластової молоді на "Новому Соколі".

Вліті 1974 року на "Новому Соколі" таборувало около 140 учасників, пересічно 30-35 членів провідів і 15-20 членів адміністрації, кухонного персоналу та санітарного.

Табір новачок "Червона калина" провадила ст. пл. Д. Райца як комендантка, Л. Пашин — бунчужна, Л. Паньків — писар і сестрички Г. Чайківська, В. Єлиїв, Н. Баб'юк, Н. Боднарук і М. Козак.

Табір новаків "Велика суніця" провадив ст. пл. Тарас Пенкальський при допомозі А. Мадая — бунчужного, Ю. Тисовського — писаря і братчиків І. Тарнавського, О. Декайла, Я. Зінкевича, Р. Лаврина, Р. Василькевича і С. Шиньки.

Обидві назви таборів вказували на відзначування 60-річчя УСС-ів, як і тематика усіх чотирьох таборів. Табір юначок "Водограй" провадила вже вдруге ст. пл. Христя Данилишин, а з нею М. Богач — бунчужна, М. Залуцька — писар і впорядниці І. Дацишин, М. Рубич, У. Бачинська, З. Морозевич, Н. Луценко і А. Ризванюк. Табір юнаків "Вовчі сини" вели ст. пл. Роман Мицик — комендант, Ю. Куріца і О. Мицик — бунчужні, Р. Сторожук — писар і впорядники М. Мотика, Е. Гафткович, М. Маринюк і О. Цьолко.

На оселю приїжджають головню пластуни з Боффало, Рочестеру та поблизького Віндзору і Ст. Кетерінс. У 1974 році були учасники і члени проведу також із Чикаго, Філадельфії, Дітройту, Гартфорду, Сіракуз і Нью-Йорку.

Табір УПУ-ок "Водограй", Новий Сокіл, 1974 р.

Головним таборовим святом був "День Пластуна" 20.21 липня. Після спортових змагань і великої ватри в суботу пластуни були на Службі Божій в неділю, відбули дефіляду і пописувалися перед батьками

показовим впорядом, танцями, піснями й деклямаціями, вежами і гатілками.

Табори відвідали й провели їхню перевірку представники крайової пластової старшини ст. пл. Н. Го-

Табір УПН-ів "Велика суніця", Новий Сокіл, 1974 р.

линський і ст. пл. Л. Чировський. Пластова оселя мала честь гостити в себе Начального Пластуна, пл. сен. Юрія Старосольського, який був у "Новому Соколі" два дні, оглянув усі табори та відвідав враз із делегацією могилу першого Начального Пластуна Сірого Лева, як теж "Музей Архів" пл. сен. Маріяна Борачка. Того самого тижня "Новий Сокол" відвідала делегація сумівських таборів на "Холодному Ярі".

За своє майже чотирьохріччя Пластова оселя розбудувалася, докупила землі та охоплює тепер 50 акрів. Новадтво таборує в трьох куренях гуцульського стилю; гарний басейн побудований і діє від 1964 р. Тепер будується санітарний будинок, на який гроші збирають члени станиць Воффало і Рочестер.

**Табір "Вовчі сини", Новий Сокол
ц. р. під час ранньої молитви**

**Табір УНЮ-ів на Новому Соколі
ц. р. Будова брами**

У ЛІСОВІЙ ШКОЛІ

По довгій цілонічній дорозі з Торонта наш автобус останками сил заїхав по крутій серпентині до Гантеру. Ішов дощ, і я з братом добре таки змокли, поки знайшли когось, щоб підвіз нас "на палець" до мотелю Ксеня. Пан Кобзар прийняв нас дуже гостинно. Ми були втомлені та переспали майже ціле пополудне. При вечері ми зустріли ст. пл. Василя Лончину, коменданта Лісової Школи.

Вранці другого дня ми перебрили річку та вступили на терен табору. По полудні, як уже з'їхалися всі учасники, ми розкрили табір на трьох полянах на схилі гори, серед прегарної гірської природи.

Зайняття у школі тривали щоденно повних вісім годин. Учасники працювали інтенсивно та засвоювали собі нове знання із пластування. Вечорами, разом з комендантом школи, ми обмінювалися своїми враженнями та завваженнями з цілого дня. Перед нічною тишею ми мали гуртковий вогник, при якому проводили весело час у товариській розмові та жартах. Було замітне те, що булава складалася виключно з молодих. Булава школи була всім прихильна та старалася всеціло передати своє знання учасникам. У таборі замітна дисципліна, велика співпраця, серйозне ставлення учасників і на-

"Лісова Школа", 1974. Прибули до церкви св. Івана у Гантері

"Лісова Школа", 1974 під церквою у Гантері

магання виконати свої завдання якнайкраще, що характеризує Лісову Школу та відрізняє її від інших таборів.

Найбільш популярний день була неділя. Вранці всі йшли до церкви св. Івана, а по св. Літургії весело проводили час на Кобзарівці. В одну з неділь ми були запрошені на обід до Никифоряківки. У неділю також ми гостили голову ГПВ, пл. сен. Р. Рогожу, та голо-

В адміністрації оселі працювали цього року пл. сен. Олександр Бережницький, п. Л. Стасюк, пл. сен. М. Лялька, М. Бучок, Р. Свистун і Я. Пришляк, мгр. Л. Ломшин, д-р М. Сайкевич і д-р Г. Клофас. Медсестрами були пл. сен. Люда Коритко і ст. пл. Зірка Чмола. У кухні працювали пані: О. Коритник, А. Козій, Г. Куц, Е. Сватківська, С. Дерчак, Н. Трач, розв. Х. Стасюк і А. Пришляк, а при басейні ст. пл. Б. Долішна, пл. розв. К. Долішна і Д. Стасюк.

О. Б.

ву КПС з Канади, пл. сен. Р. Вжесневського, і референта юнаків Канади, пл. сен. О. Джулинського.

Раз відвідали нас дівчата зі Школи Булавних. Мали ми з ними добру вечерю і ватру. Під час одної прогулянки ми оглянули у Ксені виставку Ека, а згодом зайшли до Школи Булавних. Там ми святкували з дівчатами Івана Купала. Юнаки скакали через вогонь і також ловили у воді вінки, які пускали дівчата. На жаль, хлопці не могли віднайти своїх дівчат, бо всі вінки були однакові.

По тяжкій двотижневій праці не всім вдалося закінчити школу. Не всі це сприйняли однаково. Одні були виразно невдоволені, а другі, більш вироблені пластуни, виїздили з настановою повернутися ще раз, більш досвідченими, та закінчити може й першунами цей вишкільний табір у наступному році.

Пл. розв. Мирон Цибульський

ДО НАС ПИШУТЬ З АВСТРАЛІЇ

● Дорогі Друзі!

Пересиласмо Вам сердечний пластовий привіт із нашого станичного минулорічного мандрівного табору "ЛАСТІВКА" в грудні 1973 р. Нам пощастило відбутися цей табір ще перед великими бурями, які навістили наш штат Квінсленд на передодні 1973 та 1974 років.

Юнаки "Орли" зліва: Б. Корнійчук, П. Копачевський, В. Керичко, Р. Мотика та М. Павлишин

Перший ряд зліва. пл. сен. Д. Ленчовський, юнаки М. Павлишин, П. Копачевський, Р. Мотика, В. Керичко, Б. Корнійчук

Другий ряд: юначки О. Сендзік, А. Христовська

Третій ряд: юначки К. Любович, Н. Керичко, Н. Керик, М. Струк

Четвертий ряд: ст. пл. С. і Д. Піскор, юначка Ю. Любович, ст. пл. П. Струк, Т. Кравченко

Юн. гурток "Кобри": пл. сен. Л. Керичко, Н. Керик, К. Любович, Т. Кравченко, М. Пилат, А. Христовська

Надіємося, що цього року будемо мати кращу погоду та довший табір.

Бажаємо Вам усім усякого добра.
С К О В !

Учасники мандрівного табору "Ластівка", станиці Брізбену в Австралії

Відпочинок на вершці гори "Моро" у Склеястих Горах Канади, Міжкрайовий гірський табір УСП "Гори, доли, полонини".

ПЛАСТ-ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

МІЖКРАЙОВИЙ
СТАРШОПЛАСТУНСЬКИЙ
ГІРСЬКИЙ ТАБІР

Трубіт з табору
«Гори, доли, полонини»

ст. пл. Катерина Хитюк	ст. пл. Юрій Лещинський
ст. пл. Марта Мартинюк	ст. пл. Богдан Чорний
ст. пл. Ірко Димчук	ст. пл. Анна Васильків
ст. пл. Віра Селів	ст. пл. Андрій Р. Чорний
ст. пл. Євгенія Гук	ст. пл. Ірина Широченко
ст. пл. Лідія Широченко	ст. пл. Іван Лобода
ст. пл. Олена Катина	ст. пл. Дмитро Зарвудий
ст. пл. Катерина Чорна	
ст. пл. Богдана Волошина	
ст. пл. Роман Оленя	

ГІРСЬКИЙ ТАБІР В СКЛЕЯСТИХ ГОРАХ АЛЬБЕРТИ

ВІД 12-ГО ДО 21-ГО СЕРПНЯ, 1974.

ст. пл. Ірина Сидоренко
ПИСАР

ст. пл. Любомир Маркевич
КОМЕНДАНТ

Фото — ст. пл. Любомир Маркевич

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусні лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

"Багатокультурність стала постійною урядовою політикою"

Джон Мунро

Як міністер відповідальний за багатокультурність, достойний Джон Мунро видає директиви щодо загальних ліній багатокультурності для всіх департаментів Уряду Канади. Він є спеціально відповідальний за програму багатокультурності в Департаменті Державних Справ.

ДЕПАРТАМЕНТ ДЕРЖАВНИХ СПРАВ

Багатокультурна програма має за завдання 'допомагати й підтримувати культурний розвиток усіх канадських груп, які бажають зберегти й дати свою спадщину для Канади.

Це завдання можна досягнути через наступну діяльність:

Дотації-гренти

Підтримувати фондами добровольчі групи в багатокультурній діяльності.

Багатокультурні центри

Давати добровольчим групам фонди на організування багатокультурних центрів у місцевих громадах.

Канадська ідентичність

Намагати до скріплення культурної ідентичності меншин та пропагувати зрозуміння і свідомість канадської культурної зрізничкованости.

Дорадчий Комітет Канадських Етнічних Студій

Створено як дорадче тіло для дослідів етнічних студій в Канаді та адміністрації програми запрошених професорів етнічних студій на канадських університетах.

Допоміжні середники навчання третьої мови

Давати фонди на розвиток і продукцію навчального матеріалу для курсів мови.

Інтеграція імігрантів

Допомагати різним групам, які помагають імігрантам в їхній повній партиципації у канадському суспільстві.

Зв'язок поміж етнічними групами

Ця програма дає до диспозиції професійні ресурси на національному й локальному рівнях для допомоги групам в організаційних і комунікаційних засобах.

racism
me
Multiculturalisme
MULTICULTURALISM
MU

НАЦІОНАЛЬНА ФІЛЬМОВА РАДА

Національна Фільмова Рада випро-
дукувала понад 40 фільмів у 19 різних
мовах. Їх можна безплатно отримати в
бюрах Національної Фільмової Ради в на-
ступних містах: Ванкувер, Торонто, Мон-
реал, Оттава та Галіфакс.

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ЛЮДИНИ

Національний Музей Людини в Отта-
ві документує історію всіх канадських
етно-культурних традицій. Музей має ве-
личезні збірки мистецьких експонатів,
записів і прозірок на плівках та фільмів.
Спеціальну увагу приділяється таким еле-
ментам, як народна архітектура, хатне
устаткування, перед-індустріальна про-
дукція харчів та народного мистецтва,
традиційні перекази, родинне й громад-
ське життя, свята та звичаї. Підготов-
ляються культурні виставки й переїзсні
покази.

ПУБЛІЧНИЙ АРХІВ

Національний Етнічний Архів має за-
вдання шукати й зберігати від знищен-
ня та розкладу етно-культурні рекорди.
Персонал фахівців уже почав збірку ре-
кордів цієї багатой і важливої ділянки
нашої спадщини через контакти з етно-
культурними організаціями, товариства-
ми й поодинокими людьми.

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

Національна Бібліотека поробила за-
ходи для організації багатомовної бібліо-
текарської служби. До її завдання нале-
жить набуття книжок в неофіційних мо-
вах, які вживаються в Канаді, та давання
їх для вжитку через публічні бібліотеки.
Сподіваємося, що такі бльоки книжок, в
десятьох мовах, будуть готові до висил-
ки на початку 1975 р., а по п'ять нових
мов буде додаватися кожного року.

По ближчі інформації зголошуйтеся до наступних бюр, адресуючи всю кореспонденцію до:

THE DEPARTMENT OF THE SECRETARY OF STATE

St. John's, Nfld., (also
serving Labrador)
Sir Humphrey Gilbert
Bldg., P.O. Box E-5368,
Duckworth St., A1C 5W2
(709) 722-6181

Halifax, N.S.
Citizenship Branch,
Trade Mart Building,
Ste. 405, Scotia Sq.,
B3K 2Y5, (902) 426-2118

Moncton, N.B.
Central & Nova Scotia
Trust Bldg., 860 Main
Street, 5th floor,
E1C 8M1, (506) 858-2028

Montréal, P.Q.
1080 Beaver Hall Hill,
Pièce 2101, H2Z 1S8,
(514) 283-5689

Noranda, P.Q.
243 rue Murdoch, B.P.
395, J9X 5A9
(819) 762-4512

Québec, P.Q.
100 Carré d'Youville,
Pièce 730, G1R 3P7,
(418) 694-3831

Sherbrooke, P.Q.
Edifice Royal Trust,
Pièce 500, 25 rue
Wellington nord, J1H 5B1
(819) 565-4772

Trois-Rivières, P.Q.
550 Bonaventure, Pièce
205-A, B.P. 335, G9A 5G4
(819) 375-4846

Hamilton, Ont.
150 Main St. W., Room
504, L8P 1H8
(416) 523-2355

London, Ont.
395 Dundas St., 2nd
floor, N6B 1V5
(519) 679-4335

Ottawa, Ont.
Room 306, 77 Metcalfe
St., K1P 5L6
(613) 996-5977

Sudbury, Ont.
19 Lisgar St. S.
Room 320, P3E 3L4
(705) 673-1121

Thunder Bay, Ont.
240 South Syndicate
Ave., 2nd floor, Station
"F", P7E 1C8
(807) 623-5241

Timmins, Ont.
585 Algonquin Blvd. E.,
Apt. 702, P4N 7N6
(705) 264-8368

Toronto, Ont.
55 St. Clair Ave. E.,
Room 810, M4T 1M2
(416) 966-6554

Winnipeg, Man.
Room 201, 303 Main
Street R3C 3G7
(204) 985-3601

Regina, Sask.
1867 Hamilton St.,
Room 1007, S4P 2C2
(306) 525-6155

Edmonton, Alta.
(also serving N.W.T.)
Room 310, 9828 - 104th
Ave., T5J 0J9
(403) 425-6730

Vancouver, B.C.
1525 W. 8th Ave.,
Room 207, V6J 1T5
(604) 732-4111

John Munro
Minister Responsible
for Multiculturalism

John Munro
Ministre chargé
du Multiculturalisme

У справі ваших поглядів чи по ближчі інформації пишіть до:
Multiculturalism,
P.O. Box 366, Station "A", Ottawa, Ontario K1N 8Z9

Ім'я і прізвище: _____

Адреса: _____

Місцевість: _____

Провінція: _____ Поштовий код: _____

Телефон: Код округи: () _____

ПРИБИРАЄМО ЯЛИНКУ

Ось і весела гра для наших читачів на час різдвяних вакацій. Як її грати? Дуже просто: Витніть обережно ножичками 37 прикрас, поданих на окремому рисунку внизу. Візьміть три кісточки з числами, такі, яких уживається до різних ігор. Кожний учасник гри має право один раз ними кинути. Коли числа на кістках відповідають точно одному з чисел на прикрасах на ялинці, учасник припинає туди шпи-

лькою одну з прикрас, витятих раніше, а собі записує один пункт виграшу. Усі учасники гри кидають по черзі кістками так довго, аж усі прикраси "висять" на ялинці. На кінець залишається ще прикраса на вершку ялинки без числа. Її "завішує" той, хто кине кісткою тричі число шість, тоді собі числить додаткових п'ять пунктів. Розуміється, виграє той, хто набрав найбільше точок.

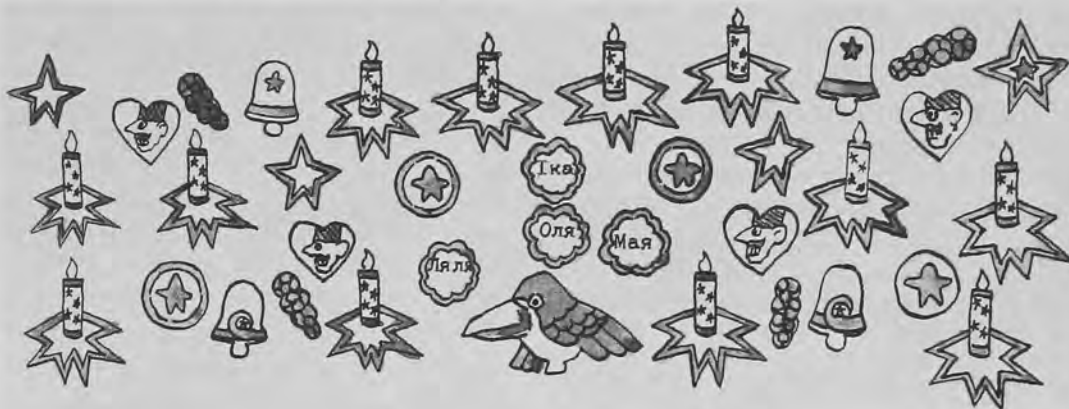

Рис. П. Ч-кий

АРКА ЗАХІД

це не лише
модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також
справжній мистецький осередок
для обслуговування українців
Торонта та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кристали, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West,

Toronto 21, Ont.

Telephone: 762-8751

ЗГАДАЙМО МИКОЛУ БОРИСА, НЕЗАБУТНЬОГО ДРУГА З ВІННІПЕГУ

З покійним Миколою Борисом я познайомилася у Пласті на Фраймані*. Він тоді був курінним. Сам належав до гуртка "Бобри". Я була тоді в гуртку "Вивірка". "Бобри" й "Вивірки" приятелювали. Юнаки часто нам допомагали в практичному пластуванні. Ми разом ходили на прогулянки.

Життя Миколи не було легке. Він опинився у таборі ДіПі сам, будиши ще юнаком. Ходив до таборової гімназії, належав до Пласту, був одним з найкращих і пластунів, і учнів у школі. Завжди дбав, щоб його курінь добре працював та був першуніом у пластуванні.

Одного дня він зворушено заявив: "Я довідався, що мої батьки з братом перебувають у Чехо-Словаччині, і мені треба їх перевезти сюди, до нашого табору!"

Ми йому відраджували зважуватися на цей крок, але Микола впевняв нас, що йому нічого не грозить, бож він здобув багато практичних пластових умілостей. Микола був ентузіаст практичного пластування.

Ця подорож йому вдалася. Він повернувся щасливо до табору разом з батьками та своїм молодшим братом. Пригадую собі, як ми всі в Пласті його подивлялися за цей учинок. Оцінив його також і пластовий провід. На Святі весни того року Микола дістав ступінь скоба. Іменував його Начальний Пластун Сірий Лев.

Прибувши до Канади, до Вінніпегу, відразу взявся за науку. Пішов до середньої школи і за недовгий час опанував англійську мову та закінчив успішно середню школу. Одночасно з відвідуванням школи багато часу присвячував виховній праці, будиши впорядником. З-під його руки вийшло багато добрих пластунів. Перейшовши до УСП, був членом

Замість квітів на могилу

св. п.

ХРИСТИНИ ОЛЕКСАНДРИ З МАЦІЄВСЬКИХ МРИЦ

складасмо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

по \$10.00: Арета і Віктор Надозірні, Люба і Андрій Чорнодольські; \$5.00 Петро Войтович, Балтімор, США

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. керів. АНДРІЯ КОЗАКА

складасмо \$75.00 на пресовий фонд "Юнака"

\$25.00 — Трохим Ринденко; \$15.00 — Марія і Мирослав Горбані; по \$10.00 — пл. сен. Роман Копач, Галина, Олександр і ст. пл. Володимир Держки, Марія і Микола Божики; \$5.00 — пл. сен. Тоня Горохович
Торонто, Канада

Замість квітів на могилу
мійого хрищеного Батька

св. п.

пл. сен. керів. АНДРІЯ КОЗАКА

складаю \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

ст. пл. БОГДАН ЛИХАЧ
Торонто, Канада

Замість квітів на могилу

св. п.

ст. пл. РОМАНА ЛОГУША

складасмо \$5.00 на пресовий фонд "Юнака"

Пл. юн.: Оля Жовніренко, Ніна Назаренко, Таня Гурська і Романа Прибила, членки 34 Курія УПЮ-ок
ім. 500 Героїнь з Кінгіру, гурток "Червона Рута"

Куреня "Тайдамаки", великим ентузіастом діяльності цього куреня.

Свою професійну працю зважди в'язав із Пластом. Працював у Сі-Бі-Сі в кінематографічному відділі й робив багато знімок та фільмів з пластового життя, зберігаючи їх для майбутніх пластових поколінь. Він дуже дорожив цими пам'ятками, думав про майбутні потреби Пласту.

Прощаючи Дорогого Миколу у вічність, і цією, і іншими згадками про його життя бажаємо зберегти нашого Друга в пам'яті не тільки всіх тих, що знали його особисто, але й загалу пластуництва. Хай пам'ять про Тебе серед людей буде вічною!

* Табір переселенців (ДіПі) біля Мюнхену.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА", що вплинули до 30 листопада 1974 р.

США:

● Замість квітів на могилу св. п. Христини Олександрів з Мацієвських — Мриц, склали на пресовий фонд "Юнака" по: \$10.00 — Арета і Віктор Надозірні, Люба і Андрій Чорнодольські, \$5.00 — Петро Войтович, Балтімор, США разом	25.00
Пл. сен. Ольга Кузьмович, Нью-Йорк, гроші "знайдені" в канцелярії ГПБулави	13.70
● Пл. сен. Марія Лабунька, Філадельфія, замість квітів на могилу св. п. Софії Доскоч-Гаймбергер	10.00
Пл. юн. Юрій Ріпецький, Савт Голланд	7.00
● 34 Курінь УПНО-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру, Гурток "Червона Рута" Сіракузи, замість квітів на могилу св. п. ст. пл. Романа Логуша, брата їхньої подруги Марти	5.00
Пл. юн. Стефан Грицеляк, Рочестер	5.00
Пл. сен. д-р Іван Домбчевський, Янгстаун	3.00
Пл. юн. Маруся і Ірина Яримовичі, Нью-Йорк	2.00
Ст. пл. Ігор Тарнавський, Рочестер	2.00
Пл. юн. Борис і Тетяна Яценкові, Чикаго	1.00
Пл. юн. Дарія Семенюк, Мейпелвуд	1.00
Пл. юн. Марта Дармограй, Лонг Айленд Сіті	1.00
Пл. юн. Василь Ніщук, Балтімор	1.00
Пл. юн. Юрко Сметана, Рочестер	1.00
Пл. юн. Марко Куданович, Рочестер	1.00
Пл. юн. Уляна і Олександр Салевичі, Кліфтон	1.00
США разом	\$79.70

КАНАДА:

● Трохим Ринденко, Торонто, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Андрія Козака	25.00
Пл. юн. Тамара Плявак, Торонто	25.00
● Марія і Мирослав Горбані, Торонто, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Андрія Козака	15.00
Пл. юн. Софійка і Андрій Щуки, Торонто	11.00
Пл. юн. Галя Венеш, Торонто	10.00
● Пл. сен. Роман Копач, Торонто, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Андрія Козака	10.00

● Галина, Олександр і ст. пл. Володимир Держко, Торонто, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Андрія Козака	10.00
● Марія і Микола Божики, Торонто, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Андрія Козака	10.00
● Ст. пл. Богдан Лихач, Торонто, замість квітів на могилу хрищеного батька св. п. пл. сен. Андрія Козака	10.00
Ст. пл. Орест і Анна Турчиневиці, Торонто	6.00
Ст. пл. Наталка Рева, Торонто	5.00
Пл. юн. Андрій Перфецький, Торонто	5.00
● Пл. сен. Тоня Горохович, Торонто, замість квітів на могилу св. п. пл. сен. Андрія Козака	5.00
Пл. юн. Олесь, Софійка і Марійка Стадники, Едмонтон	5.00
Пл. юн. Ірина і Таня Корди, Торонто	5.00
Пл. юн. Марійка Гембатюк, Торонто	5.00
Пл. юн. Андрій Чорний, Торонто	4.00
Пл. юн. Зенон Мартинків, Едмонтон	3.00
Пл. юн. Лев Сілецький, Торонто	3.00
Ст. пл. Володимир Держко, Торонто	2.00
Ст. пл. Леся Саведчук, Вінніпег	2.00
Пл. юн. Богдан Жеребецький, Саскатун	2.00
Пл. юн. Марта і Роман Мартюки, Торонто	2.00
Пл. юн. Моніка Зуб, Сарнія	1.00
Пл. юн. Маланка Ковалюк, Монреаль	1.00
Пл. юн. Петро Палієнко, Торонто	1.00
Пл. юн. Степан і Олесь Демків, Торонто	1.00
Пл. юн. Ігор Бартків, Торонто	1.00
Пл. юн. Марта і Рома Голики, Торонто	1.00
Пл. юн. Ліда і Ірина Мазуренки, Торонто	1.00
Пл. юн. Наталя і Ліда Павленки, Торонто	1.00
Ст. пл. Андрій Кравчук, Монреаль	1.00

Канада разом

\$164.00

Усі разом

\$268.70

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щирі подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

Замість квітів на могилу

св. п.

СОФІЇ ДОСКОЧ-ГАЙМБЕРГЕР

складаю \$9.00 на дарункову передплату для
незалежного юнака в Аргентині.

пл. сен. ДАДА МОСОРА-ФРАНКЕН
Бічгарет, США

Замість квітів на могилу

св. п.

СОФІЇ ДОСКОЧ-ГАЙМБЕРГЕР

складаю \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. МАРІЯ ЛАБУНЬКА
Філадельфія, США

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5 1/4 % ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

Пластун і пластунки в Торонті! "

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ в КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Свято-Миколаївської Парафії в Торонті

- Кредитівка платить від звичайних вкладів з правом виписувати чеки
- Кредитівка уділяє позики на догідні сплати.
- Урядові години: від 11 год. вранці до 7 ввеч., а в суботи від год. 10 до 1 по полудні.

7%

ST. NICHOLAS CREDIT UNION LTD.

4 Bellwoods Ave.

Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА
і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 90 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

ПЛАСТУНИ Й ПЛАСТУНКИ! З КІНЦЕМ ЛІТА
ПОВЕРНУВШИСЬ ДО ШКОЛИ, БУДЕТЕ ДОВШЕ
ТА ЧАСТІШЕ ПЕРЕБУВАТИ "НА РОЗМОВІ" З
КНИЖКАМИ, ЩОБ ЗДОБУТИ ВМІЛІСТЬ ЧИТАН-
НЯ КНИЖОК ТА МАТИ ПРАВО НОСИТИ ВІДЗНА-
КУ.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР КНИЖОК ЗНАЙДЕТЕ
В НАШІЙ
ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ "ПЛАЙ"

Пишіть і телефонуйте:

"PLY" CO-OP. LTD., 768 Queen St. West

Toronto, Ont., Canada M6J 1E9

Tel.: 363-2748